

PREVENTIEVE HULPACTIES AANVRAGEN

EEN GIDS VOOR ORGANISATOREN VAN EVENEMENTEN

Rode Kruis
Vlaanderen

INHOUDSTAFEL

Altijd paraat: de Hulpdienst van het Rode Kruis	4
Wat zijn preventieve hulpacties?	7
Een eerstehulp post aanvragen	9
Aanvraagformulier	11
Risicoanalyse	12
De samenwerkingsovereenkomst	14
Klaar voor actie!	17
Wat verwacht het Rode Kruis van u tijdens de hulpactie?	19
Contactgegevens	20

Waar veel mensen bij elkaar komen, is er een verhoogd risico op ongevallen. Organiseert u een evenement, concert, wedstrijd of een andere activiteit waar een grote toeloop van mensen wordt verwacht? Dan kunt u een beroep doen op het Rode Kruis voor een preventieve hulp post.

Op basis van de aard van de activiteit, de plaats, het verwachte aantal mensen... zal het Rode Kruis bepalen welke middelen en mankracht het best worden ingezet. Dit gebeurt natuurlijk altijd in samenspraak met u, de organisator.

In deze brochure leest u alles over onze hulp posten, hoe u ze kunt aanvragen en wat wij van u verwachten. En uiteraard, wat u van ons mag verwachten.

Heeft u vragen? Wij helpen u graag verder.

Contactgegevens vindt u op blz. 20

ALTIJD PARAAT: DE HULPDIENST VAN HET RODE KRUIS

Rode Kruis-Vlaanderen telt 14.000 vrijwilligers. Ongeveer de helft van hen is actief bij de Hulpdienst. Ze geven graag een stukje van hun vrije tijd om anderen te helpen. Dat doen ze met de nodige deskundigheid. Alle Hulpdienstvrijwilligers hebben er een minimumopleiding van 100 uur opzitten. Bovendien worden ze voortdurend bijgeschoold om hun kennis te vervolmaken.

De vrijwilligers van onze Hulpdienst worden ingezet voor drie soorten hulpverlening:

- dringende hulpverlening bij rampen of ernstige ongevallen.
- preventieve hulpacties op verzoek van een organisator of de overheid.
- dringend en niet-dringend ziekenvervoer.

Een hulppost is méér dan een tent en vrijwilligers. Er is ook nood aan degelijk hulpmateriaal. Om de best mogelijke zorgen te kunnen verlenen, investeert het Rode Kruis voortdurend in nieuwe technieken en materialen.

De Hulpdienst van Rode Kruis-Vlaanderen is zowel op plaatselijk (afdeling), provinciaal als Vlaams (gemeenschap) niveau uitgebouwd.

De Hulpdienst op plaatselijk niveau

Bijna 300 plaatselijke Rode Kruisafdelingen zijn actief in Vlaanderen. Als werkgebied kan een afdeling een gemeente, een stad, een deelgemeente of een groep gemeenten hebben.

Elke afdeling kan rekenen op een groep Hulpdienstvrijwilligers. Zij staan, onder leiding van de afdelingsverantwoordelijke, in voor rampenhulpverlening en preventieve hulpacties in hun werkgebied. Sommige afdelingen voeren ook op permanente of semi-permanente basis ziekenvervoer uit.

Een overzicht van de afdelingen en contactgegevens van de verantwoordelijke Hulpdienst vindt u op www.rodekruis.be > Over Rode Kruis > Rode Kruis in je buurt.

De Hulpdienst op provinciaal niveau

Rode Kruis-Vlaanderen telt vijf provinciale zetels, die zorgen voor de coördinatie van de Rode Kruisactiviteiten in hun provincie. De provincieverantwoordelijke Hulpdienst ondersteunt de afdelingen en zorgt ervoor dat de Hulpdienstwerking van de verschillende afdelingen binnen de provincie op elkaar afgestemd is. Als een actie het afdelingsniveau overstijgt, heeft de provincieverantwoordelijke de operationele leiding. Elke provincie beschikt ook over een Snel Interventie Team dat in noodgevallen binnen het half uur inzetbaar is.

Contactgegevens van de vijf provinciale zetels van Rode Kruis-Vlaanderen vindt u op www.rodekruis.be > Over Rode Kruis > Adressen zetels en centra.

WAT ZIJN PREVENTIEVE HULPACTIES?

De Hulpdienst op gemeenschapsniveau (Vlaanderen)

De algemene leiding van de Hulpdienst is in handen van het hoofd Hulpdienst. Dit is een personeelslid. Hij/zij wordt bijgestaan door een vast secretariaat en een aantal vrijwilligers en stafmedewerkers.

Als een Hulpdienstactie het provincieniveau overstijgt, heeft het hoofd Hulpdienst de operationele leiding. Ook de algemene coördinatie van het ziekenvervoer, de dispatching en de dringende hulpverlening bij rampen gebeurt op Vlaams niveau.

U bereikt het algemeen secretariaat van de Hulpdienst op

tel. 015 44 35 04 of hulpdienst@rodekruis.be.

Een preventieve hulpactie is de verzameling van inspanningen die het Rode Kruis levert om tijdens evenementen eerste hulp te verlenen.

Op verzoek van een organisator of van de overheid zet het Rode Kruis medewerkers en middelen in op plaatsen waar een verhoogd risico op ongevallen bestaat. Die kunnen het rechtstreeks gevolg zijn van het evenement of er los van staan.

De taken van onze vrijwilligers tijdens een preventieve hulpactie

De meest voorkomende taak van de Rode Kruisvrijwilligers op een preventieve hulppost is het behandelen van kleine verwondingen en ongevallen. Blaren, breuken, kneuzingen, verstuikingen, neusbloedingen, flauwtes...: onze vrijwilligers verzorgen ze en ontlasten zo de plaatselijke gezondheidsvoorzieningen. Ze zijn echter ook getraind op dringende medische noodsituaties zoals hartstilstand, beroerte en ernstige bloedingen. Als het nodig is, wordt een slachtoffer naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis gebracht.

Onze vrijwilligers zijn ook opgeleid om hulp te verlenen bij grotere ongevallen en rampen en om het verergeren van de toestand te voorkomen. Dit oefenen ze regelmatig in bij rampoefeningen. Als er een ramp met grote omvang gebeurt, helpen ze en versnellen zo de hulpactie als het rampenplan in werking treedt.

De Rode Kruisactiviteiten kaderen steeds in de medisch-sanitaire hulpverlening. Het Rode Kruis neemt nooit deel aan om het even welke vorm van ordehandhaving zoals het regelen van het verkeer, toegangscontrole, bewakingsopdrachten of taken die tot de bevoegdheid van andere diensten behoren (politie, brandweer, civiele bescherming...).

EEN EERSTEHULPPOST AANVRAGEN

Onze inzet bij een preventieve hulpactie

De hulpverlening aan deelnemers of toeschouwers van een evenement kan zowel op het terrein als in een hulppost gebeuren. Indien nodig volgt vervoer naar een ziekenhuis.

Naargelang de omvang van het evenement varieert onze inzet.

- Interventieploegen bieden de dringende eerste hulp. Zij begeven zich naar de plaats waar het slachtoffer zich bevindt. Als dat nodig is, brengen ze het, eventueel per draagberrie, naar de hulppost of medische hulppost voor verdere verzorging.
- De hulpverleners die de hulppost(en) bemannen, beschikken over het nodige materiaal om het slachtoffer verdere eerste hulp te verlenen voor herstel of om het te vervoeren naar het ziekenhuis.
- Een medische hulppost wordt bemand door een medisch team. Hier kunnen meer specifieke medische zorgen, waarvoor de aanwezigheid van een arts noodzakelijk is, worden toegediend. In principe staat het Rode Kruis nooit in voor medisch of paramedisch personeel dat beroepshalve optreedt.
- De ziekenwagens worden ingezet voor het vervoer van het slachtoffer naar de medische hulppost of naar het ziekenhuis.

STAP

Organiseert u een evenement? Vraag dan minstens zes weken voordat het evenement plaatsvindt, een eerstehulppost van het Rode Kruis aan. Hoe vroeger de aanvraag binnen is, hoe beter het Rode Kruis zich kan voorbereiden.

1

aanvraagformulier

Vul minstens zes weken voordat het evenement plaatsvindt, een aanvraagformulier in. Hierin verschaft u de gegevens op basis waarvan het Rode Kruis een goed zicht krijgt op de aard van het evenement.

Lees meer over het aanvraagformulier op blz. 11

2

risicoanalyse

Het Rode Kruis voert nu een risicoanalyse uit om te bepalen welke middelen ingezet moeten worden voor de hulpverlening op uw evenement. We gaan na of we over voldoende medewerkers en middelen beschikken voor de hulpactie.

Lees meer over de risicoanalyse op blz. 12

3

samenwerkingsvoorstel en -overeenkomst

Ten laatste drie weken voor de datum van het evenement zal u als organisator worden geïnformeerd of het Rode Kruis al dan niet kan instaan voor de preventieve hulpactie.

Als we op uw aanvraag kunnen ingegaan, ontvangt u een samenwerkingsvoorstel. Hierin vindt u een overzicht van de noodzakelijke middelen, de prijsopgave, de algemene contractvoorwaarden en de eventuele bijkomende voorwaarden waaraan u als organisator moet voldoen.

Als u met dit samenwerkingsvoorstel instemt, dan stuurt u de door u ondertekende exemplaren (4 stuks) voor akkoord terug. Het Rode Kruis stuurt u daarna een tegengetekend exemplaar terug. Alles is nu definitief, de samenwerkingsovereenkomst is een feit.

Lees meer over de samenwerkingsovereenkomst op blz. 14

4

hulpverlening op uw evenement

Nu de overeenkomst definitief is, begint de concrete voorbereiding. Op de dag zelf staan we paraat met de overeengekomen middelen.

Lees meer over de voorbereiding en de uitvoering van de preventieve hulpactie op blz. 17

Lees meer over uw rol bij de voorbereiding en de hulpverlening op het evenement op blz. 19

AANVRAAGFORMULIER

Vul minstens zes weken voordat het evenement plaatsvindt, een aanvraagformulier in. Dit formulier vraagt u naar de belangrijkste informatie over het evenement dat u organiseert: de plaats en aard van het evenement, aantal deelnemers en medewerkers, de leeftijdscategorie van de deelnemers, of er veiligheidsvergaderingen gepland zijn, enzoverder. Op basis van deze gegevens kan Rode Kruis-Vlaanderen een risicoanalyse uitvoeren (zie verder).

Correcte gegevens zijn de basis van goede samenwerking

Een efficiënte samenwerking komt tot stand door een goede voorbereiding. Het is dan ook van belang dat u het Rode Kruis goed op voorhand informeert over het evenement. Vul het aanvraagformulier zo volledig mogelijk in en speel alle nuttige documenten door. Erg handig zijn bijvoorbeeld een gedetailleerd plan van de plaats van het gebeuren, een coördinatieplan van de hulpdiensten of een werknota van het evenement. Voor grotere evenementen is de aanwezigheid van het Rode Kruis op vergaderingen waar de veiligheidsaspecten aan bod komen, van essentieel belang.

Vraag een hulppost aan bij uw Rode Kruisafdeling

Stuur het ingevulde aanvraagformulier naar de dichtstbijzijnde Rode Kruisafdeling. U vindt de contactgegevens op onze website www.rodekruis.be > Over Rode Kruis > Rode Kruis in je buurt. U vindt ze ook in het telefoonboek in de lijst van de gemeente onder het trefwoord 'Rode Kruis'. Binnen de drie weken krijgt u een ontvangstmelding. Als de plaatselijke Rode Kruisafdeling niet in staat is om de gevraagde medewerking te verlenen - bijvoorbeeld omwille van de omvang van het evenement - dan stuurt ze de aanvraag door naar de provincialeiding.

Het aanvraagformulier vindt u op onze website.

Surf naar www.rodekruis.be > Activiteiten > Hulp op evenementen.

RISICOANALYSE

Het Rode Kruis is niet wettelijk verplicht om preventieve hulpacties uit te voeren. Vragen van organisatoren zijn dan ook niet afdwingbaar. De beslissing om al dan niet in te gaan op de vraag van een organisator wordt vooral bepaald door enerzijds de risico's die aan het evenement verbonden zijn en anderzijds de middelen waarover het Rode Kruis beschikt.

Daarom zal het Rode Kruis, alvorens te antwoorden op uw aanvraag, een risicoanalyse uitvoeren om na te gaan welke gevaren verbonden zijn aan het evenement.

De risico's bij een evenement

De risicoanalyse bepaalt welke ongevallen zich kunnen voordoen en gaat na hoe ongevallen tot een minimum beperkt kunnen worden. Daarbij wordt rekening gehouden met heel wat variabelen: de aard van de activiteiten, het aantal verwachte toeschouwers of deelnemers, de doelgroep, het terrein, de weersomstandigheden, de nabijheid en beschikbaarheid van ziekenhuisinfrastructuur...

De risicoanalyse brengt al deze variabelen in kaart. Het gevaar of het risico van sommige variabelen is vrij goed te bepalen, bijvoorbeeld de afstand tot het dichtstbijzijnde ziekenhuis of de toegangswegen tot het terrein. Voor andere variabelen blijft het bepalen van het gevaar of risico een kansberekening. De opkomst van het publiek bijvoorbeeld is vaak afhankelijk van de weersomstandigheden; alcohol- en druggebruik zijn moeilijk te voorspellen...

De middelen van het Rode Kruis

Als uit de risicoanalyse blijkt dat de aanwezigheid van het Rode Kruis verantwoord is, wordt bepaald welke middelen het Rode Kruis zal inzetten. We gaan na wat er precies nodig is om hulp te verlenen bij de te verwachten ongevallen en om ongevallen te voorkomen.

Op basis van de noden wordt beslist of het plaatselijke Rode Kruis in staat is om met eigen mensen en middelen de preventieve hulpactie te organiseren. Als ze de mogelijkheden van de plaatselijke Rode Kruisafdeling overstijgen, zullen meerdere afdelingen of zelfs provincies samenwerken.

In sommige gevallen kan de overheid (de Directeur Medische Hulpverlening of de Rijksgezondheidsinspecteur) adviserend optreden. Het Rode Kruis volgt dergelijke adviezen steeds op.

Als de analyse een reëel risico aangeeft en er voldoende medewerkers en middelen beschikbaar zijn, dan wordt de aanvraag positief beantwoord. In dat geval krijgt de organisator een voorstel tot 'overeenkomst tot medewerking van het Rode Kruis'.

DE SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

In de 'Overeenkomst tot medewerking van het Rode Kruis' wordt vastgelegd welke medewerkers en middelen het Rode Kruis zal inzetten bij de hulpverlening op uw evenement. Deze overeenkomst bestaat uit twee delen: het akkoord zelf en de inzetlijst. In het akkoord wordt een raming gemaakt van de kostprijs van de actie.

Kostprijs van een preventieve hulpactie

De inzet van het Rode Kruis bij rampen en grote ongelukken is in principe gratis. Dat is mogelijk dankzij de financiële steun die het Rode Kruis ontvangt van de samenleving.

Preventieve hulpacties zijn echter niet gratis. Rode Kruisvrijwilligers zetten zich volledig gratis in, maar de kosten voor het ingezette materiaal worden aangerekend aan de organisator van het evenement.

Berekening van de kostprijs

Voor de berekening van de kostprijs hanteren we een systeem van vaste inzetkosten voor bijvoorbeeld ziekenwagens, tenten, materiaalcoffers... Deze tarieven zijn in heel Vlaanderen gelijk en staan vermeld in de 'inzetlijst'. Voor verzekeringen, catering, secretariaat en afvalverwerking rekenen we bijkomende kosten aan.

In bepaalde gevallen kunnen op deze tarieven compensaties worden toegekend. Dit wordt dan op de overeenkomst vermeld.

Na de preventieve hulpactie wordt een kostenstaat opgemaakt die verwijst naar de overeenkomst.

Betalingstermijn

Er wordt in de overeenkomst gevraagd een voorschot te betalen. De betalingstermijn voor het saldo bedraagt 30 kalenderdagen na het evenement.

Overschrijding van de duur van de overeenkomst

De overeenkomst wordt opgemaakt voor een bepaalde duur. Per uur dat de actie langer duurt dan afgesproken, wordt 10 % extra in rekening gebracht.

Annulering van een aanvraag

Naargelang het moment waarop de annulering gebeurt, worden de volgende kosten in rekening gebracht.

- Bij annulering meer dan een week voor de actie: effectief gemaakte kosten, verhoogd met 20 euro administratiekosten;
- bij annulering minder dan een week voor de actie: 30 % van de kostprijs;
- bij annulering een dag voor de actie: 50 % van de kostprijs;
- bij annulering op de dag zelf: 100 % van de kostprijs.

Na het afsluiten van de samenwerkingsovereenkomst begint de concrete voorbereiding van de preventieve hulpactie. Dit gebeurt op basis van de gegevens uit de risicoanalyse en de inzetlijst.

KLAAR VOOR ACTIE!

Vorbereiding

Er worden vrijwilligers gezocht om de preventieve hulpactie uit te voeren, het materiaal wordt gecontroleerd en de nodige administratieve zaken worden geregeld. Daarnaast stellen we ook een operatieorder op. Het operatieorder is het draaiboek van de actie en vormt de leidraad voor alle betrokkenen. Het wordt eveneens als informatiemiddel overgemaakt aan de hogere Rode Kruisleiding en - bij grotere acties - aan onder meer de Directeur Medische Hulpverlening, de Federaal Gezondheidsinspecteur en het Hulpcentrum 112.

Tijdens de actie

Tijdens de uitvoering van de preventieve hulpactie worden de belangrijkste gebeurtenissen bijgehouden in een 'Veldboek'. Dit is een chronologische weergave van beslissingen, orders, activiteiten en alle nuttige informatie over de actie. Het wordt gedurende minimaal twaalf maanden bewaard door de entiteit die de actie coördineert. Tijdens de actie worden in elke hulppost de verzorgingen en het verbruikte materiaal geregistreerd.

Indien een slachtoffer een verzorging weigert terwijl hulpverleners ervan overtuigd zijn dat die noodzakelijk is, leggen de hulpverleners hem/haar uit wat de gevolgen zijn van de weigering. Blijft het slachtoffer weigeren, dan moet het een formulier 'Verklaring weigering verzorging' ondertekenen. Zo kan een slachtoffer achteraf niet beweren dat de hulpverleners de nodige zorgen niet aanboden.

Bij grote acties wordt eventueel een formulier 'Medische gegevensregistratie' ingevuld per slachtoffer. Op de 'Lijst afvoer slachtoffers' wordt genoteerd welk slachtoffer naar welk ziekenhuis wordt afgevoerd.

De persoonsgegevens die tijdens de actie verzameld worden, behoren tot het medische beroepsgeheim en worden nooit aan de organisator of een andere instantie ter beschikking gesteld.

WAT VERWACHT HET RODE KRUIS VAN U TIJDENS DE HULPACTIE?

Als organisator voorziet u best een aantal logistieke zaken.

Onderdak, stromend water en elektriciteit

Een afgesloten en nette ruimte is noodzakelijk om deelnemers aan uw evenement discreet en hygiënisch te kunnen opvangen en verzorgen. Als u een lokaal voorziet, bespaart u want het Rode Kruis hoeft dan geen tent(en) in te zetten. Voor een kleiner evenement is een (verwarmd) lokaal van minimum 16 m² voldoende.

Een voorziening van elektriciteit en stromend water in de onmiddellijke nabijheid van de hulppost is een noodzaak.

Catering

Rode Kruisvrijwilligers zijn echte vrijwilligers: zij worden niet vergoed voor hun prestaties. Een maaltijd is de enige persoonlijke vergoeding voor hun inzet.

Als zij meer dan 6 uur aanwezig zijn op het evenement, voorziet de organisator een volledige maaltijd en drank voor de hele inzetperiode. Als zij aanwezig zijn tussen 12 en 13 uur en dit ongeacht de duur van hun prestaties, dan wordt eveneens een maaltijd voorzien. Als u de nodige catering niet kunt voorzien, dan neemt het Rode Kruis dit op zich en wordt dit in rekening gebracht.

CONTACTGEGEVENS

Vragen?

De eerste aanspreekpersoon is de verantwoordelijke Hulpdienst van de **plaatselijke afdeling** van het grondgebied waarop het evenement plaatsvindt.

U vindt de contactgegevens op onze website

www.rodekruis.be > Over Rode Kruis > Rode Kruis in je buurt. U vindt ze ook in het telefoonboek in de lijst van de gemeente onder het trefwoord 'Rode Kruis'.

U kunt ook steeds terecht op de **provinciale zetels** van Rode Kruis-Vlaanderen of bij het **algemeen secretariaat** van de Hulpdienst.

Centrale Diensten Rode Kruis-Vlaanderen
Algemeen secretariaat Hulpdienst
Motstraat 40
2800 Mechelen
tel. 015 44 35 04
fax 015 44 33 11
hulpdienst@rodekruis.be

Provinciale zetels

Rode Kruis-Vlaams-Brabant

Herestraat 49/BTC
3000 Leuven
tel. 016 39 80 73
fax 016 39 80 79
vlaamsbrabant@rodekruis.be

Rode Kruis-Oost-Vlaanderen

Bomastraat 10
9000 Gent
tel. 09 225 81 97
fax 09 225 49 93
oostvlaanderen@rodekruis.be

Rode Kruis-Antwerpen

Belgiëlei 34
2018 Antwerpen
tel. 03 286 93 00
fax 03 286 93 29
antwerpen@rodekruis.be

Rode Kruis-West-Vlaanderen

Dirk Martensstraat 11
8200 St. Andries-Brugge
tel. 050 45 90 00
fax 050 31 09 59
westvlaanderen@rodekruis.be

Rode Kruis-Limburg

Boomkensstraat 303
3500 Hasselt
tel. 011 28 09 22
fax 011 27 35 33
limburg@rodekruis.be

Rode Kruis-Brussel-Hoofdstad

Stallestraat 96
1180 Ukkel
tel. 02 371 31 63
fax 02 646 90 19
brusselhoofdstad@rodekruis.be

Een hulppost aanvragen?

Het aanvraagformulier vindt u op onze website. Surf naar www.rodekruis.be > Activiteiten > Hulp op evenementen.

Het Rode Kruis ontvangt structurele steun van:

Rode Kruis-Vlaanderen is een onafhankelijke organisatie die via het Belgische Rode Kruis deel uitmaakt van de Internationale Rode Kruis- en Rode Halve Maanbeweging.

Verantwoordelijke uitgever: Philippe Vandekerckhove, Motstraat 40, 2800 Mechelen

Foto's: Frank Toussaint, Jean-Pierre Vanelslander, Jimmy Kets,

Rode Kruis-Vlaanderen
Algemeen secretariaat Hulpdienst
Motstraat 40
2800 Mechelen
tel. 015 44 35 04
fax 015 44 33 11
hulpdienst@rodekruis.be

